

ועדת המשמעת מזוהירה!
נבחן המעביר חומר עזר לרעהו
או רמז מילולי ייענש בחומרה

אוניברסיטת בר – אילן, הפקולטה למשפטים מועד א' / כ"ד בשבט, תשס"ט; 18.2.09

בחינה בקורס: משפט, הלכה ורפואה (99-577-01)

1. הבחינה – בספרים פתוחים.

2. יש לענות על השאלות במסגרת מכסת העמ' שנקבעה להן.

3. משך הבחינה – שעתיים ורבע. בריאות והצלחה!

שאלה מס' 1 (25 נק'; מקסימום – 2 עמ')

היגד: "עפ"י המשפט העברי לאדם אין בעלות – לא על חייו ולא על גופו. עם זאת, לאדם זכות טבועה לחיים".

חוו רעתכם על היגד זה. בססו את טיעוניכם על מקורות שונים.

שאלה מס' 2 (35 נק'; מקסימום – 2 עמ')

בעת האחרונה המדיניות הדרווחת בכתי החולים היא, שלא לאשפז חולים סופניים בתקופת חייהם האחרונה, גם אם נקלעו לקשיי נשימה כבדים.

א. האם יש להצדיק מדיניות זו? התייחסו בתשובתכם להיבטים השונים של השאלה (הלכתית, משפטית ואתית).
ב. האם ניתן לדבר בהקשר זה על התנגשות בין-מערכתית (בין ההלכה, המשפט והאתיקה)?

שאלה מס' 3 (25 נק'; מקסימום – 2 עמ')

ענין באשול אברהם... רבמקום ראינא למיחש לקסלא פורין. ועיין בתשובת יד אליהו... שלא נתב נן, אלא ראפילו בעומד להריגה - אין פורין יותר מכרי רמיו...

בתשובת כנסת יחזקאל... השיג עליהם, משום רהאי חירוצא רסכנח נפשות לא שייך אלא אם מעמא משום רוחקא רצבורא, אבל למעמא דלא לגרבי הסברא להיפך, ואם בס"נ פורין, ירצו להרוג את השבויים כרי שיפרו יותר מכ"ר, וגם יגרבו וירצו להרוג, וא"כ לפמ"ש הרמב"ם והש"ע מעמא דלא לגרבי שפיר כתב מהר"ם לובלין, שאין הקהל צדיקין ממעט א"פ את השבויים אף בס"נ יותר מכ"ר...

א. הסבירו את ההשגה של כנסת יחזקאל (להלן - ההשגה). (הערה: אין להסגיר את השבויים כרי שיפרו יותר מכ"ר, וגם יגרבו וירצו להרוג, וא"כ לפמ"ש הרמב"ם והש"ע מעמא דלא לגרבי שפיר כתב מהר"ם לובלין, שאין הקהל צדיקין ממעט א"פ את השבויים אף בס"נ יותר מכ"ר...)
ב. מהי הנפקות של ההשגה לפי פסק השולחן ערוך?
ג. הממשלה מתלבטת בשאלה, האם יש להקציב תוספת לסל התרופות לצורך תרופות מצילות חיים. השלכות תוספת התקציב בסעיף זה הן הכבדה כנטל מס הכריאות והפחתת תקציבי המחקר לפיתוח תרופות חדשות. האם ניתן להשליך מהלכת פירון שבויים לשאלה זו, על רקע ההשגה?

שאלה מס' 4 (15 נק'; מקסימום – 15 שורות)

אשה בת 40, פנוייה ושומרת הלכה – נואשה מלהינשא. היא מעוניינת להרות ולגדל ילד כאם חד-הורית. האם מותר לה להרות באמצעות הזרעה מלאכותית? התייחסו לחלופות הבאות:

(א) זרע המגיע מבנק זרע בישראל. היד וולבניר זרע ארצה יגל.

(ב) זרע המגיע מבנק זרע בארה"ב. ישורג הארה פ"שטג. היד ארצה יגל.

(ג) האם תשתנה תשובתכם בחלופה ב', אם האשה הנ"ל נשואה?